Voorontwerp van decreet over de vermindering van methaanemissies in de energiesector

Op voorstel van de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd en de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd en de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet, voor wat de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest betreft, in de gedeeltelijke uitvoering van Verordening (EU) 2024/1787 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 inzake de vermindering van methaanemissies in de energiesector en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/942.

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° beveiligde zending: een van de hierna volgende betekeningswijzen:
a) een elektronisch aangetekende zending;
b) een aangetekende brief;
c) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
d) een betekening door een gerechtsdeurwaarder;
e) elke andere door de Vlaamse Regering toegelaten betekeningswijze waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld;

2° aardgasdistributienet: het aardgasdistributienet, bedoeld in artikel 1.1.3, punt 6° van het Energiedecreet;

3° elektronisch aangetekende zending: de verzending van gegevens via elektronische middelen. Die verzending verschaft bewijs ten aanzien van het hanteren van de verzonden gegevens, met inbegrip van bewijs van het verzenden en ontvangen van de gegevens. Ze beschermt verzonden gegevens tegen het risico van verlies, diefstal, beschadiging of onbevoegde wijzigingen;

4° Federale Gaswet: de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen;

5° gesloten distributienet: het gesloten distributienet, bedoeld in artikel 1.1.3, punt 56°/2 van het Energiedecreet.

6° LDAR-programma: een programma voor lekdetectie en lekreparatie;

7° LNG-installatie: de LNG-installatie, bedoeld in artikel 1, punt 34° van de Federale Gaswet;

8° opslaginstallatie voor aardgas: de opslaginstallatie voor aardgas, bedoeld in artikel 1, punt 32° van de Federale Gaswet;

9° VEKA: Het intern verzelfstandigd agentschap, vermeld in artikel 2.1.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010;

10° vervoersnet: het vervoersnet, bedoeld in artikel 1.1.3, punt 128° van het Energiedecreet;

11° Verordening (EU) 2024/1787: Verordening (EU) 2024/1787 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 inzake de vermindering van methaanemissies in de energiesector en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/942.

Hoofdstuk 2. Methaanemissies in de olie- en gassector

Afdeling 1. Monitoring en rapportering van methaanemissies

Art. 4. De Vlaamse Regering bepaalt de indieningsprocedure van de verslagen, vermeld in artikel 12 van Verordening (EU) 2024/1787.

De Vlaamse Regering kan de wijze van publicatie bepalen van de verslagen, vermeld in het eerste lid.

Art. 5. De Vlaamse Regering kan de procedure bepalen voor het melden van de statistisch significante discrepanties, vermeld in artikel 12, lid 6 van Verordening (EU) 2024/1787.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen voor de uitvoering van het afstemmingsproces, vermeld in artikel 12, lid 6 van Verordening (EU) 2024/1787.

Art. 6. De Vlaamse Regering kan monitoring- en rapporteringsverplichtingen opleggen aan exploitanten van biogasinstallaties met betrekking tot de methaanemissies van deze biogasinstallaties.

Afdeling 2. Lekdetectie en -reparatie

Art. 7. Deze afdeling is van toepassing op:

1° een aardgasdistributienet;
2° een gesloten distributienet;

3° het vervoersnet, voor zover het zich op het grondgebied van het Vlaamse Gewest bevindt;
4° de opslaginstallatie voor aardgas;
5° een LNG-installatie.

Art. 8. §1. De Vlaamse Regering bepaalt de indieningsprocedure van het LDAR-programma, vermeld in artikel 14 van Verordening (EU) 2024/1787. De Vlaamse Regering bepaalt eveneens de procedure voor de indiening van een bijgewerkt LDAR-programma.

De Vlaamse Regering kan de gevallen bepalen waarin het LDAR-programma, vermeld in het eerste lid, moet worden bijgewerkt door de exploitant.

De Vlaamse Regering kan bepalen in welke gevallen het gebruik van de geavanceerde detectietechnologieën, bepaald in artikel 14, lid 4 van Verordening (EU) 2024/1787, passend is.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en procedure voor het verlenen van de afwijking, vermeld in artikel 14, lid 5 van Verordening (EU) 2024/1787.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de melding van de onmogelijke of onsuccesvolle reparatie, vermeld in artikel 14, lid 9 Verordening (EU) 2024/1787. De Vlaamse Regering kan bepalen welke bewijsstukken moeten worden gevoegd bij deze melding.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor het verlenen van de goedkeuring tot uitstel van reparatie, vermeld in artikel 14, lid 10 van Verordening (EU) 2024/1787.

Art. 9. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van indiening van de reparatie- en controleschema's en een samenvatting van de resultaten van alle LDAR-onderzoeken bij de bevoegde instantie.

De Vlaamse Regering kan bepalen in welke gevallen de reparatie- en controleschema's, vermeld in het eerste lid, moeten worden aangepast.

Art. 10. De Vlaamse Regering kan verplichtingen opleggen aan exploitanten van biogasinstallaties met betrekking tot lekdetectie en reparaties van lekken bij biogasinstallaties. Deze verplichtingen kunnen onder andere betrekking hebben op:

1° het indienen van een LDAR-programma bij de bevoegde instantie;
2° het al dan niet periodiek uitvoeren van LDAR-onderzoeken door de exploitant van de biogasinstallatie;
3° het uitvoeren van reparaties aan de biogasinstallatie en alle daarmee verbonden infrastructuur in het beheer van de exploitant;
4° Het indienen van reparatie- en controleschema's bij de bevoegde instantie.

Afdeling 3. Affakkelen en afblazen

Art. 11. §1. De Vlaamse Regering kan de procedure bepalen voor de indiening en goedkeuring van het gedetailleerde tijdschema, vermeld in artikel 15, lid 8 van Verordening (EU) 2024/1787.

§2. De Vlaamse Regering kan de procedure bepalen voor de kennisgeving van de voorvallen van affakkelen en afblazen, vermeld in artikel 16, lid 1 van Verordening (EU) 2024/1787.

De Vlaamse Regering kan een model vaststellen voor de kennisgeving, vermeld in het eerste lid, rekening houdend met hetgeen bepaald in bijlage III van Verordening (EU) 2024/1787.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de indiening van het jaarverslag, vermeld in artikel 16, lid 2 van Verordening (EU) 2024/1787.

De Vlaamse Regering kan een model vaststellen voor het jaarverslag, vermeld in het derde lid, rekening houdend met hetgeen bepaald in bijlage III van Verordening (EU) 2024/1787.

Art. 12. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de goedkeuring van monitoring op afstand en geautomatiseerde monitoring, vermeld in artikel 17, lid 3 van Verordening (EU) 2024/1787.

Hoofdstuk 3. Methaanemissies in de steenkoolsector

Art. 13. De Vlaamse Regering kan verplichtingen opleggen aan exploitanten van actieve kolenmijnen om accuraat, volledig en consistent mededeling te doen van de gegevens noodzakelijk voor de implementatie van artikel 20 en artikelen 22 en 23 van Verordening (EU) 2024/1787.

Art. 14. §1. De Vlaamse Regering kan verplichtingen opleggen aan de voormalige houder van een concessie, vergunning of andersoortige toestemming die vervallen is overeenkomstig artikel 34, §1 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de Diepe Ondergrond om accuraat, volledig en consistent mededeling te doen van de gegevens noodzakelijk voor de implementatie van artikel 25 van Verordening (EU) 2024/1787 aan de bevoegde instantie of bevoegde instanties. De te verstrekken gegevens kunnen onder andere betrekking hebben op:

1° de locatie van de voormalige mijnzetel, evenals de grenzen ervan;
2° de locatie en status van mijnschachten, panelen en steengangen;
3° het tijdstip en de wijze van afdichting van mijnschachten;
4° het tijdstip waarop de mijn definitief is gesloten.

De Vlaamse Regering bepaalt de rapporteringstermijn en rapporteringswijze van de gegevens, vermeld in het eerste lid.

§2. De vrijstelling, vermeld in artikel 25 lid 4 van Verordening (EU) 2024/1787, wordt verleend door de Vlaamse Regering.

De verantwoordelijke partij richt de aanvraag tot vrijstelling tot het VEKA, dat geldt als secretariaat, via beveiligde zending. De aanvraag bevat ten minste de volgende gegevens:

1° de identificatie van de aanvrager;
2° een gedetailleerde geografische omschrijving van de ondergrondse kolenmijn of verlaten ondergrondse kolenmijn waarvoor de vrijstelling wordt gevraagd;
3° een gedetailleerde beschrijving van de voorgeschiedenis en de kenmerken van de ondergrondse kolenmijn of verlaten ondergrondse kolenmijn waarvoor de vrijstelling wordt gevraagd;
4° een verslag waaruit blijkt dat de hydrogeologische omstandigheden zijn gestabiliseerd en dat de kolenmijn waarvoor de vrijstelling wordt gevraagd geen wezenlijke hoeveelheden methaan meer uitstoot.

Het verslag, vermeld in het derde lid, punt 4°, moet worden geverifieerd en goedgekeurd door minstens één deskundige die functioneel onafhankelijk is van de aanvrager. Het bewijs van deze verificatie en goedkeuring wordt bij de aanvraag, vermeld in het tweede lid, gevoegd.

Het VEKA gaat na of de aanvraag, vermeld in het eerste lid, volledig is. Als de aanvraag niet volledig is, brengt het VEKA de aanvrager daarvan binnen vijftien dagen na de ontvangst van de aanvraag per beveiligde zending op de hoogte. Daarbij worden de redenen vermeld waarom de aanvraag niet volledig werd bevonden en de termijn waarin de aanvrager, op straffe van verval van de aanvraag, het dossier kan vervolledigen.

De Vlaamse Regering neemt de beslissing tot het verlenen van de vrijstelling ten laatste twee maanden na de beslissing tot volledigverklaring, vermeld in het vierde lid.

Hoofdstuk 4. Inspecties en rapportering

Art. 15. De Vlaamse Regering kan exploitanten en ondernemingen verplichtingen opleggen om de relevante bevoegde autoriteit accurate, volledige en consistente mededeling te doen van noodzakelijke gegevens voor de uitvoering van hun taken en voor de onderbouwing van het Vlaamse beleid inzake reductie van methaanemissies in de energiesector.

Art. 16. De Vlaamse Regering kan een procedure bepalen voor de indiening en behandeling van de schriftelijke klacht, bedoeld in artikel 7 van Verordening (EU) 2024/1787.

Hoofdstuk 5. Wijzigingsbepalingen

Art. 17. Aan artikel 16.1.1, eerste lid, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij decreet 17 mei 2024, wordt een punt 25° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"25° het decreet van XXX XXXX 2026 over de vermindering van methaanemissies in de energiesector".

Brussel, 10 juli 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS